

of human activity, or simply did not oppose the customs and traditions established in this field.

Studies indicate that in societies where there is gender parity in relations, especially in a family environment, virtually there is no such thing as gender-based violence. Unfortunately, today in most countries of the world have not achieved real equality in all spheres of social life, which indicates the seriousness of the problem of gender-based violence.

Key words: *domestic violence, gender inequality, the Genesis of violence in the family, discrimination.*

Стаття надійшла 22 квітня 2016 р.

УДК 343.9

О. О. Титаренко

СУЧАСНИЙ СТАН ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРОГРАМУВАННЯ ПРОТИДІЇ ЇЇ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Проаналізовано стан протидії корупції в Україні в умовах реалізації нової Антикорупційної стратегії на 2015–2017 роки. Визначено особливості змін у структурі корупційних правопорушень та сфері їх поширення, які відбулися з 2013 до 2016 року. На підставі вибіркового аналізу регіональних правоохоронних програм з протидії корупції досліджено стан програмування такої протидії на регіональному рівні та окреслено наявні проблемні питання, які потребують комплексного вирішення.

Ключові слова: *протидія корупції, державна антикорупційна стратегія, програмування протидії корупції, регіональні програми.*

Постановка проблеми. На тлі забезпечення становлення України як незалежної, демократичної, суверенної та європейської держави й ефективної реалізації розпочатих прогресивних реформ важливим залишається питання протидії корупції, яка фактично є корозією всіх реформ у нашій країні, котра останні роки вимушена розвиватися в умовах збройної агресії з боку Російської Федерації. Сьогодні Україна крок за кроком прямує шляхом формування ефективної європейської системи протидії проявам корупції у найважливіших сферах суспільства. Так, з цього приводу слід відзначити прийняття у 2014 році нової Антикорупційної стратегії на 2015–2017 роки [1], якою визначено нові вектори для створення ефективної

загальнодержавної системи протидії корупції, та затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки [2]. Проте нині залишається актуальним питання дослідження стану програмування протидії корупції і в державі загалом, і на регіональному рівні зокрема. Саме від якісного програмування такої протидії залежить і її ефективність та зниження рівня корупції.

Стан дослідження. Вирішенню різних аспектів проблем протидії корупції та вдосконаленню вітчизняного антикорупційного законодавства присвячено праці вчених у галузі кримінології та кримінального права: П. П. Андрушка, Л. В. Багрія-Шахматова, М. І. Бажанова, Ю. В. Бауліна, В. І. Борисова, В. О. Глушкова, В. В. Голіни, І. М. Даньшина, О. М. Джужи, О. О. Дудорова, С. В. Дрьомова, А. П. Закалюка, В. С. Зеленецького, О. Г. Кальмана, О. О. Кваші, О. М. Костенка, О. Г. Кулика, О. М. Литвинова, П. С. Матишевського, А. В. Савченка, О. Я. Светлова, Є. Д. Скулиша, В. В. Сташиса, І. К. Туркевича, М. І. Хавронюка, В. І. Шакуна та інших. Зате дослідження щодо питань програмування протидії корупції на регіональному рівні щойно набувають свого поширення. Їм здебільшого притаманний періодичний характер, що пов'язано зі середньостроковим періодом реалізації відповідних регіональних правоохоронних програм. Окремі проблеми програмування протидії злочинності, в тому числі і корупції, на регіональному рівні стали предметом дослідження А. М. Бабенка в дисертаційній праці «Регіональна злочинність в Україні: закономірності, детермінація та запобігання» (2015 рік).

Метою статті є аналіз визначення сучасного стану протидії корупції в Україні в умовах реалізації нової Антикорупційної стратегії, а також дослідження стану програмування такої протидії на регіональному рівні та окреслення низки проблемних питань, які потребують комплексного вирішення.

Виклад основних положень. Проведений аналіз статистичних даних МВС України стосовно протидії корупції в Україні протягом 2013–2015 років та за перше півріччя 2016 року [3] свідчить про зміни щодо протидії як адміністративним, так і кримінальним корупційним правопорушенням (рис.). Так, кількість складених адміністративних протоколів про корупційні правопорушення, починаючи з 2014 року, поступово зменшується: з 2424 до 2147 (–11,4%). На противагу їм, кількість кримінальних проваджень, які були завершені по корупційних правопорушеннях у 2013–2015 роках, поступово збільшувалася: з 2381 до 2493 (+ 4,7%).

Рис. Кількісні показники щодо складених адміністративних протоколів та завершених кримінальних проваджень за корупційні правопорушення впродовж 2013–2015 років та за перше півріччя 2016 року

Також спостерігаються деякі зміни серед кількісного та якісного складу осіб, щодо яких було складено адміністративні протоколи та завершено кримінальні провадження по корупційних правопорушеннях. Так, кількість притягнутих до адміністративної відповідальності за ці правопорушення осіб поступово зменшилася: з 1914 у 2014 до 1720 у 2015 році (–10,1%). Хоча в структурі цих осіб суттєвих змін не відбулося. Питому вагу становлять: депутати сільських, селищних, міських, районних рад (37,7%), посадові особи місцевого самоврядування (18,5%), працівники правоохоронних органів (13,6%), державні службовці (7,5%), посадові та службові особи інших органів державної влади (6,8%)*.

Фактично ці особи складають найбільш активну корупціогенну групу. Жодного ж народного депутата України за цей період до адміністративної відповідальності притягнуто не було.

* Тут і далі наведено узагальнені показники за період з 2013 до 2015 р. за статистичними даними МВС України [3].

Аналіз даних про осіб, стосовно яких було завершено кримінальні провадження за корупційні правопорушення, показує дещо відмінну від вищезазначеної ситуацію з приводу корупціогенної групи. Так, з 2013 до 2015 року кількість виявлених осіб, які вчинили корупційно карані правопорушення, збільшилась із 1818 до 1956 (+7,6%). Серед них найбільшу групу становлять: працівники правоохоронних органів (26,1%) (табл.), посадові особи юридичних осіб публічного права (14,5%), посадові особи юридичних осіб приватного права (14,2%), державні службовці (13,9%), посадові та службові особи інших державних органів (11,1%), посадові особи місцевого самоврядування (7,2%).

Проте число кримінальних проваджень, у яких підозрюваними є депутати сільських, селищних, міських, районних рад, є незначним – 1,2%. Також як позитивне зрушення у напрямку протидії корупції, слід зазначити те, що, за офіційною статистикою, за останні три роки було завершено лише одне кримінальне провадження за корупційний злочин щодо народного депутата України [3].

Надалі кримінологічний інтерес представляє вивчення змін у структурі корупційних адміністративних та кримінальних правопорушень. Аналіз статистичних показників щодо адміністративних корупційних правопорушень засвідчує, що суттєвих змін в її структурі протягом останніх трьох років не відбулося. Залишається висока питома вага в її структурі таких адміністративних правопорушень, відповідальність за які передбачено Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) статтями: 172-6 «Порушення вимог фінансового контролю» (36,1%), 172-7 «Порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів» (33,8%), 172-4 «Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності» (5,4%).

Проте у 2016 році спостерігається тенденція до збільшення кількості виявлених адміністративних правопорушень за ст. 172-7 КУпАП. Лише за 6 місяців 2016 року було складено 641 протокол за цією статтею, і це при тому, що за 2015 рік таких протоколів було 727.

Що ж до кримінальних корупційних правопорушень, то в їхній структурі минули три роки переважають злочини, відповідальність за які передбачено статтями Кримінального кодексу України (далі – КК): 368 (41,9%), 191 (22,9%), 364 (8,1%) та 369-2 (4,1%). Що стосується останніх корупційних злочинів, то, починаючи з 2014 року, зареєстрована їхня кількість поступово зростає зі 122 до 184 (+ 50,8%) та перевищує кількість зареєстрованих злочинів за ст. 364 КК (175 – у 2015 році).

Таблиця

**Кількісні показники щодо працівників суду
та правоохоронних органів, стосовно яких зареєстровано
кримінальні провадження за корупційні правопорушення
упродовж 2013–2015 років та першого півріччя 2016 року***

Показники		2013 рік	2014 рік	2015 рік	6 місяців 2016 року
Професійні судді		14	17	10	8
Службові особи і працівники	органів прокуратури	1	2	15	14
	органів внутрішніх справ	221	157	203	140
	податкової міліції	20	20	15	7
	Державної податкової служби	49	40	54	42
	Державної кримінально- виконавчої служби	36	33	38	18
	Служби безпеки України	2	3	8	12
	Збройних Сил України	66	39	82	36
	Державної прикор- донної служби	11	14	34	36
	інших утворених, відповідно до законів, військо- вих формувань	6	7	5	1
	Митної служби	28	20	46	37
	органів та підрозділів цивіль- ного захисту	28	21	10	15

* Також за дослідний період активізовано роботу щодо виявлення корупціонерів у судових та правоохоронних органах. Наголошено про збільшення кількості фактів відкриття кримінальних проваджень стосовно професійних суддів, працівників органів прокуратури, органів внутрішніх справ (Національної поліції), фіскальної служби, Державної кримінально-виконавчої служби, СБУ, ЗСУ, Державної прикордонної служби та Митної служби.

Певні особливості прослідковуються і в сферах поширення корупційних правопорушень. Аналіз статистичних даних МВС України демонструє, що найбільше їх було виявлено в галузях освіти, охорони здоров'я, бюджету, земельних відносин. Проте у межах звітного періоду спостерігаються деякі відмінності щодо поширення адміністративних та кримінальних корупційних правопорушень у цих сферах. Так, наприклад, найбільше вчинено адміністративних корупційних правопорушень у сферах: *земельних відносин* (34,9%), *бюджетній* (24,1%), *освіти* (15,5%), *охорони здоров'я* (11,4%). Що ж до кримінальних корупційних правопорушень, то за дослідний період їх найбільше виявлено у таких сферах: *бюджетній* (35,5%), *освіти* (15,8%), *охорони здоров'я* (11,5%), у *банківській* (9,9%) та *сфері земельних відносин* (9,1%).

Загалом сказане вище свідчить про посилення протидії корупції в державі. Також варто зазначити, що завдяки активній роботі правоохоронних органів щодо виявлення корупційних правопорушень встановлено реальні матеріальні збитки, заподіяні державі. До речі, сума матеріальних збитків від кримінальних корупційних правопорушень з 2013 до 2015 року збільшилась із 0,3 до 3,6 млрд. грн. [3].

Такий сучасний стан протидії корупції зумовлений багатьма чинниками і пов'язаний з реалізацією оновленої державної антикорупційної стратегії, є наслідком розпочатих реформ у секторі національної безпеки та безпосередньо в правоохоронній сфері (розпочато реформу прокуратури, органів внутрішніх справ, створення та запуск роботи Національного антикорупційного бюро, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Національного агентства з питань запобігання корупції, створення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Державного бюро розслідувань), реалізацією взятих Україною зобов'язань перед Європейським Союзом та світовою спільнотою. З приводу останнього слід наголосити, що, згідно з результатами Антикорупційного саміту 12 травня 2016 р. в м. Лондоні, Україна підтримала Глобальну декларацію проти корупції, зазначивши, що реалізація деяких з його положень можлива протягом певного періоду часу, потрібного для імплементації, зокрема щодо наявності необхідних законів для викриття і покарання корупціонерів, в тому числі щодо криміналізації підкупу іноземних посадових осіб і встановлення відповідальності юридичних осіб, на основі механізмів Антикорупційної конвенції Організації економічного співробітництва [4; 5].

Проте ефективність протидії корупції на державному рівні в багатьох випадках залежить від якості організації відповідної роботи

органами місцевого самоврядування спільно з правоохоронними органами на регіональному рівні. Це пов'язано саме з якістю програмного забезпечення такого правоохоронного напрямку.

Практика реалізації регіональних антикорупційних програм минулих років показала наявність проблем в організації державного регулювання запобігання і протидії корупції.

Так, наприклад, за результатами проведення вітчизняними вченими, зокрема І. Губаревою, експертної оцінки якості регіональних програм запобігання і протидії корупції, яких було розроблено терміном до 2015 року, визначено, що з 26 аналізованих обласних програм 5 не повинні були впроваджуватися, адже вони не відповідали цілям Державної програми запобігання і протидії корупції на 2011–2015 роки [6], структурі і встановленим критеріям якості програм (це цілісність, узгодженість, наукова обґрунтованість, практична реалізованість, фінансова забезпеченість тощо), котрих слід переробити. Також вказано, що із загальної кількості обласних програм запобігання і протидії корупції, які підлягали експертному аналізу, лише 6 відповідали чинному законодавству і мали велику вірогідність повної реалізації [7, с. 119].

Здебільшого в аналізованих регіональних антикорупційних програмах виявлено незадовільну якість у структурному, змістовному плані, ресурсному забезпеченні, механізмах реалізації та контролю, що загалом негативно впливає на результативність упровадження механізму запобігання і протидії корупції. На наш погляд, виявлені І. Губаревою системні прогалини під час формування антикорупційних регіональних програм, які були чинні до 2015 року, мають місце і сьогодні в нових (оновлених) програмах, що їх розробляли державні органи на виконання нової Антикорупційної стратегії на 2015–2017 роки.

Огляд чинних обласних антикорупційних програм засвідчує, що не у всіх регіонах вони є розробленими та затвердженими. Так, приміром, станом на червень 2016 року були відсутні розроблені та схвалені антикорупційні регіональні програми в таких областях, як: Дніпропетровська, Львівська, Сумська, Тернопільська, Чернівецька, Чернігівська, Одеська, Хмельницька та Волинська.

Там ще триває процес формування та погодження проектів цих програмних документів. Тимчасом наявність діючих антикорупційних програм в інших регіонах країни ще не є запорукою належної (якісної) реалізації положень Антикорупційної стратегії та Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні на 2015–2017 роки [1].

Вивчення Регіональної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2016–2017 роки, затвердженої розпорядженням Голови Донецької обласної державної адміністрації, Керівника Донецької обласної військово-цивільної адміністрації від 19.02.2016 р. № 112 [8], виявив у ній низку недоліків. Так, зокрема, в цьому документі відсутні заходи, спрямовані на: реалізацію завдань зі створення ефективної системи протидії корупції в усіх сферах діяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування на всіх рівнях; подолання корупції в приватному секторі, забезпечення прозорості здійснення публічних закупівель (на виконання Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII, Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Прозорий бюджет»» від 11 лютого 2016 р. № 92-р); оцінку ефективності реалізації Антикорупційної стратегії на регіональному рівні, яка може полягати в проведенні: щорічних досліджень стану корупції в регіоні (шляхом проведення статистичних спостережень та аналізу практики застосування антикорупційного законодавства), соціологічного опитування (встановлення за його результатами збільшення або зменшення частки населення, яка негативно ставиться до корупційних проявів; збільшення або зменшення частки населення, яке мало власний досвід корупційної поведінки; зростання або зменшення кількості громадян, готових повідомляти про факти корупційних проявів (викривачі), а також громадян, які заявили про факти корупції, що мали стосовно них місце, компетентним органам) тощо.

Вивчення положень Плану заходів із запобігання і протидії корупції у Рівненській області на 2016–2017 роки [9] показує, що цей документ є доволі деталізований і здебільшого охоплює всі аспекти реалізації Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні на 2015–2017 роки (далі – План). Однак у частині «Запобігання корупції в сферах з підвищеним ризиком вчинення корупційних правопорушень» цього Плану визначено найбільш корупціогенними сферами лише заклади охорони здоров'я області та заклади освіти. Хоча аналіз статистичних даних МВС України за 2015 рік та перше півріччя 2016 року свідчить, що найбільш корупціогенними сферами є охорона доквілля, земельні відносини, бюджетна сфера, охорона здоров'я, освіта, агропромисловий комплекс і транспорт.

Отож вважаємо, що цілком виправдано передбачити в цьому Плані і заходи, спрямовані на зменшення рівня корупції і в інших сферах [3].

Найбільший інтерес становить регіональна Програма щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2016–2017 роки, затверджена рішенням Харківської обласної ради від 29 жовтня 2015 року № 1332-VI, яка, на відміну від інших програмних документів, є більш цілісною, узгодженою, науково обґрунтованою, в ній чітко визначено критерії ефективності реалізації програми та передбачено відповідне фінансування, чого, наприклад, не можна побачити в двох попередніх програмних документах [10].

Зовсім протилежна ситуація спостерігається в програмних документах з питань протидії корупції у Вінницькій та Закарпатській областях [11; 12]. Так, у них нами виявлено певні неузгодженості з основними заходами, прописаними у Державній програмі щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні на 2015–2017 роки, а саме: не визначено заходів, спрямованих на запобігання корупції в сферах з підвищеним ризиком вчинення корупційних правопорушень; переважно присутні заходи, спрямовані на підвищення матеріально-технічного забезпечення окремих спеціальних суб'єктів протидії корупції (наприклад, закупівля техніки, спеціального обладнання для Управління Служби безпеки України в Закарпатській області), а інші спеціальні суб'єкти залишилися поза увагою), інше.

Висновок. Підсумовуючи викладене, зазначимо, що сьогодні Україною чітко, як ніколи, робляться послідовні кроки у сфері боротьби з корупцією, запобігання та викорінення корупції, проте твердо крокувати потрібно не тільки на республіканському, а й на регіональному рівні. Ефективність виконання Антикорупційної стратегії багато в чому залежить від повноти та якості реалізації запланованих нею превентивних заходів усіма суб'єктами на регіональному рівні. Загалом хоча у питанні програмування протидії корупції на регіональному рівні є певні зрушення, спрямовані на реалізацію вимог нової Антикорупційної стратегії, проте залишаються певні недоліки, які мають системний характер та потребують усунення, а саме:

- невідповідність достатньою мірою окремих регіональних програм з протидії корупції завданням загальнодержавної антикорупційної стратегії та державної антикорупційної програми;

- передбачені в регіональних антикорупційних програмних документах превентивні заходи мають неузгоджений характер та неналежне наукове обґрунтування доцільності й ефективності їх застосування;

- поширена практика на регіональному рівні несвоєчасного оновлення та формування програмних документів з протидії корупції;

– відсутність належного фінансового забезпечення реалізації запланованих заходів, передбачених регіональними антикорупційними програмами.

Також слід зазначити, що в подальшому важливим завданням є вдосконалення теоретико-методологічних засад державного регулювання протидії корупції на регіональному рівні, реалізація якого створить об'єктивні передумови формування сучасної та ефективної системи забезпечення національної безпеки України.

1. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 роки: Закон України від 14.10.2014 р. № 1699-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1699-18/page2>

2. Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 265 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/265-2015-p>

3. Звіти про стан протидії корупції за 12 місяців 2013, 2014, 2015 року та за 6 місяців 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mvs.gov.ua/ua/pages/274_Statistika.htm

4. Учасники антикорупційного саміту в Лондоні пообіцяли боротися з корупцією [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/a/news/27731170.html>

5. Про участь делегації Уряду України в Антикорупційному саміті: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 травня 2016 р. № 351-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/351-2016-p>

6. Про затвердження Державної програми запобігання і протидії корупції на 2011–2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1240 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1240-2011-p>

7. Губарева І. О. Оцінка якості державних програм запобігання і протидії корупції / І. О. Губарева // Проблеми економіки. – 2014. – № 1. – С. 117–122.

8. Регіональна програма щодо запобігання і протидії корупції на 2016–2017 роки, затверджена Розпорядженням Голови Донецької обласної державної адміністрації, Керівника Донецької обласної військово-цивільної адміністрації від 19.02.2016 р. № 112 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://donoda.gov.ua/?lang=ua&sec=02.08&iface=Public&cmd=showdoc&args=id>

9. План заходів із запобігання і протидії корупції у Рівненській області на 2016–2017 роки: затверджений Розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 29.02.2016 р. № 96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rv.gov.ua/siteweb/main/ua/catalog/item/6026.htm>

10. Регіональна Програма щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2016 – 2017 роки, затверджена рішенням Харківської обласної ради від 29 жовтня 2015 р. № 1332-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkivoda.gov.ua/content/documents/771/77039/files/ТИТУЛ,%20ПАСПОРТ.pdf>

11. План заходів з виконання Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки: затверджений розпорядженням голови Вінницької обласної державної адміністрації від 05.06.2015 р. № 338 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vin.gov.ua/web/vinoda.nsf/web_alldocs/ДосяІКВ9ХВГDR!OpenDocument&PrFriendly=y&Click

12. Регіональна програма боротьби з контрабандою, організованою злочинністю та корупцією на 2016–2020 роки, схвалена розпорядженням голови Закарпатської обласної державної адміністрації від 07.06.2016 р. № 281 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakarpat-rada.gov.ua/zakarpatiski-oblasni-obrantsi-zatverdylu-rehionalnu-prohramu-borotby-z-kontrabandoyu-orhanizovanoyu-zlochynnistyju-ta-koruptsiyeju-na-2016-2020-roky>

Титаренко А. А. Современное состояние противодействия коррупции в Украине и отдельные вопросы программирования противодействия ей на региональном уровне

Проанализировано современное состояние противодействия коррупции в Украине в условиях реализации новой государственной антикоррупционной стратегии, принятой на 2015–2017 годы. Отмечен высокий уровень коррупционных правонарушений в сферах образования, охраны здоровья, бюджета, земельных отношений. Проанализировано состояние реализации государственной антикоррупционной стратегии на региональном уровне. По результатам проведенного выборочного анализа региональных правоохранительных программ в сфере противодействия коррупции выявлены отдельные недостатки, которые имеют системный характер при их составлении и касаются: несоответствия общим задачам государственной стратегии, отсутствия надлежащего финансирования, наличия в региональной программе противоречивых мер, которые не взаимосвязаны между собой и не направлены на достижение общей цели.

Ключевые слова: *противодействие коррупции, государственная антикоррупционная стратегия, программирование противодействия коррупции, региональные программы.*

Tytarenko O. O. Current state of anti-corruption in Ukraine and some issues of programming it at regional level

The article deals with the analysis of the current state of anti-corruption in Ukraine in condition of implementation of the new national anti-corruption strategy, adopted for the period of 2015–2017. The author has noted that Ukraine focuses on the implementation of the strategy aimed at strengthening of anti-corruption measures. He has identified features according to areas of spread of administrative-

ly punishable and criminal corruption offenses. The high level of corruption offenses have been marked in the fields of education, health care, budget, and land relations. The author has highlighted features of spread of administrative and criminal corruption offenses in these areas. The majority of persons who commit administrative corruption offenses are in the field of land and budgetary relations. The majority of criminal corruption offenses are recorded in the fiscal and educational areas.

It was found that recently there is the intensification of work to detect corrupts in judicial and law-enforcement sectors. The state of implementation of the government anti-corruption strategy at the regional level has been analyzed. According to the results of the sampling analysis of existing regional law-enforcement programs in the field of anti-corruption the author has identified some shortcomings that have systemic nature when they are elaborated and related to: non-compliance of the overall objectives identified in the national anti-corruption strategy, the lack of adequate funding, planning in the regional programs of preventive measures that not interconnected and are not aimed at a common goal, the lack of clear criteria for determining the efficiency of the implementation of regional law-enforcement programs, limited in attracting the necessary subjects of anti-corruption in the implementation of policy measures. In order to improve the quality of drafting of law-enforcement programs in the field of anti-corruption at the regional level and improve the effectiveness of their implementation the author has proposed to increase the quality of the structure and content of programs plan of their resource supporting, to provide specific mechanisms for implementation and monitoring of set tasks.

Key words: anti-corruption, national anti-corruption strategy, programming of anti-corruption, regional programs.

Стаття надійшла 30 червня 2016 р.

УДК 343.125(477)

**А. Я. Хитра,
Я. О. Дащак**

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ

Розглянуто поняття і суть заходу забезпечення кримінального провадження у вигляді тримання під вартою.

Висвітлено основні аспекти забезпечення процесуальних гарантій прав, свобод та законних інтересів особи при обранні запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у кримінальному провадженні. Досліджено теоретичні й практичні проблемні питання, що виникають при застосуванні у кримінальному провадженні запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Ключові слова: запобіжний захід, тримання під вартою, ухвала суду, слідчий суддя, підозрюваний (обвинувачений), права, свободи та законні інтереси.